

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obvinenému **M. D. a spol.**, pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. i/, písm. j/ Tr. zák. účinného do 31. júla 2004 a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 27. januára 2011 v Bratislave dovolanie obvineného J. B. proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 11. februára 2010, sp. zn. 23 To 136/2009, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného J. B. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo 7. októbra 2009, sp. zn. 2 T 75/2008, boli obvinení M. D. a J. B. uznaní za vinných v bode 1/ každý samostatne z trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. júla 2004 a v bode 2/ z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. i/, písm. j/ Tr. zák. účinného do 31. júla 2004 na tom skutkovom základe, že :

1/ obžalovaný M. D. v presne nezistenom čase na nezistenom mieste v júni 2004 zadovážil krátku guľovú zbraň ráže 9 mm nezistenej značky a nezisteného výrobného čísla s tlmičom a 4 ks nábojov na vykonanie vraždy O. D., ktorú následne odovzdal obžalovanému J. B. a osobe J. K., ktorí ju dňa 27. júna 2004 vyviezli v osobnom motorovom vozidle zn. WV Golf ŠPZ „X“ do Rakúskej republiky, kde touto zbraňou obž. J. B. spoločne s J. K. aj O. D. zavraždil, zbraň po rozobratí na spiatočnej ceste do Slovenskej republiky odhodili na území Rakúska do poľa;

2/ po tom, ako obžalovaný J. B. na základe kúpno-predajnej zmluvy zo dňa 7. júna 2004 nadobudol od O. D., nar. X., rodinný dom v obci D., okres P., v hodnote 205 530 Sk bez toho, že by mu vyplatil dohodnutú kúpnu cenu, o čom vedel aj obžalovaný M. D., ako aj J. K. a Š. H., v obave pred vypovedaním O. D., že mu nebola vyplatená príslušná suma za predaj domu, a teda v úmysle získať majetkový prospech, obžalovaní J. B. a M. D., ďalej J. K., u ktorého bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia a Š. H., ktorý bol vylúčený na samostatné konanie, stretli sa v presne nezistenom čase v júni 2004 na presne nestotožnenej chate v blízkosti B., okres P., kde sa spoločne dohodli na odstránení O. D., rozdelili si úlohy, pričom obžalovaný M. D. a Š. H. naplánovali a zorganizovali spôsob vykonania vraždy O. D. a pre zahľadanie stôp a sťaženie identifikácie tela určili, že vražda bude vykonaná v zahraničí, následne obžalovaný M. D. zabezpečil na vykonanie vraždy krátku guľovú zbraň ráže 9 mm nezistenej značky a výrobného čísla s tlmičom, 4 ks nábojov a malý vojenský rýľ na zakopanie tela, následne obžalovaný J. B. a J. K. pod zámienkou zabezpečenia práce v zahraničí, vylákal O. D. na cestu do Rakúskej republiky, kam vycestovali vo večerných hodinách dňa 27. júna 2004 na vozidle VW Golf ŠPZ „X“ a už dňa 28. júna 2004 v čase medzi 18,00 hod. až 23,00 hod. vozidlo odstavili v lese v blízkosti južnej diaľnice A2 západne od R. medzi obcami P. a R., okres K., v Rakúskej republike, po vystúpení O. D. z vozidla obžalovaný J. B. z bezprostrednej blízkosti vystrelil na neho z krátkej guľovej zbrane s tlmičom celkom štyrikrát, pričom ho ešte udrel presne nezisteným predmetom s hranou do hlavy, následkom čoho mu spôsobil dve strelné zranenia v hlave, škrabnutie po strele v ľavom uchu, zlomeninu lebky v čelovej oblasti s poškodením veľkého mozgu a krvácaním do mozgového tkaniva, ktoré zranenia spôsobili bezprostrednú smrť O. D., následne J. K. krvné stopy na zemi zakryl trávou a spoločne telo nebohého O. D. sa pokúšali zakopať do zeme, čo sa im nepodarilo, preto ho vyzliekli donaha a odtiahli ďalej do jarku,

následne po ceste naspäť do Slovenskej republiky odhodili na území Rakúska do potoka všetky osobné veci a odevné zvršky nebohého O. D., vrátane vražednej zbrane a po príchode domov oznámili obvinenému M. D., že všetko vykonali tak, ako bolo naplánované a že telo nebohého zakopali dva metre hlboko do zeme, vrátane zbrane, ktorou bol O. D. zavraždený.

Za to bol obvinenému J. B. Okresným súdom Trenčín podľa § 219 ods. 2, s použitím § 35 ods. 2 a § 29 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. júla 2004 uložený úhrnný trest odňatia

slobody vo výmere 24 (dvadsaťštyri) rokov a 4 (štyroch) mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák. účinného do 31. júla 2004 zaradený do III. (tretej) nápravno výchovnej skupiny.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. bola poškodená V. Š. týmto rozsudkom odkázaná s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Na základe odvolaní obvinených M. D. a J. B. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 11. februára 2010, sp. zn. 23 To 136/2009, rozhodol podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por. tak, že zrušil rozsudok Okresného súdu Trenčín v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol vo veci tak, že uznal obvinených za vinných

v bode 1/ M. D. z trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. júla 2004 a účasti na trestnom čine vraždy podľa §§ 10 ods. 1 písm. c/, 219 ods. 1, ods. 2 písm. i/, písm. j/ Tr. zák. účinného do 31. júla 2004 preto,

že v presne nezistenom čase na nezistenom mieste sebe zadovážil krátku guľovú zbraň ráže 9 mm nezistenej značky a nezisteného výrobného čísla s tlmičom a 4 ks nábojov a následne zbraň a náboje odovzdal v júni 2004 J. B. a ďalšej osobe na vykonanie vraždy O. D., ktorú títo mienili vykonať z dôvodu získania majetkového prospechu a ktorí ju dňa 27. júna 2004 vyviezli v osobnom motorovom vozidle značky VW Golf ŠPZ „X“ do Rakúskej republiky, kde touto zbraňou obžalovaný J. B. spoločne s ďalšou osobou aj O. D. zavraždili, zbraň po rozobratí na spiatočnej ceste do Slovenskej republiky odhodili na území Rakúska do poľa, pričom obžalovaný M. D. im pred tým tiež poradil takéto usmrtenie O. D. mimo územia Slovenskej republiky s tým, aby s telom obete v cudzine naložili tak, aby sa nenašlo;

v bode 2/ J. B. z trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. júla 2004 a z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. i/, písm. j/ Tr. zák. účinného do 31. júla 2004 preto,

že po tom ako na základe kúpno-predajnej zmluvy zo dňa 7. júna 2004, na základe pomoci ďalšej osoby, nadobudol od O. D., nar. X., rodinný dom v obci D., okres P., v hodnote 205 530 Sk (6 822,35 eur) bez toho, že by mu vyplatil celú dohodnutú kúpnu cenu,

o čom vedel aj M. D. a ďalšia osoba, v obave pred vypovedaním O. D., že mu nebola vyplatená príslušná suma za predaj domu, a teda v úmysle získať majetkový prospech, obžalovaný J. B. s obžalovaným M. D. a ďalšími dvomi osobami, pri stretnutí v presne nezistenom čase v júni 2004, na presne nestotožnenej chate v blízkosti B., okres P., kde spoločne hovorili o odstránení O. D., pričom obžalovaný M. D. navrhol obžalovanému J. B. a ďalšej osobe vykonanie vraždy v zahraničí a schovanie tela obete a následne obžalovaný J. B. spolu s ďalšou osobou po tom, čo im odovzdal obžalovaný M. D. krátku guľovú zbraň ráže 9 mm nezistenej značky a výrobného čísla s tlmičom, 4 ks nábojov pod zámienkou zabezpečenia práce v zahraničí, vylákali O. D. na cestu do Rakúskej republiky, kam vycestovali vo večerných hodinách dňa 27. júna 2004 na vozidle VW Golf ŠPZ „X“ a už dňa 28. júna 2004 v čase medzi 18.00 hod. až 23.00 hod. vozidlo odstavili v lese v blízkosti južnej diaľnice A2 západne od R. medzi obcami P. a R., okres K., v Rakúskej republike, po vystúpení O. D. z vozidla na tohto štyrikrát vystrelili z krátkej guľovej zbrane z bezprostrednej blízkosti a jedenkrát ho udreli presne nezisteným predmetom s hranou do hlavy v čelovej oblasti, následkom čoho mu spôsobili dve strelné zranenia v hlave, škrabnutie po strele v ľavom uchu, zlomeninu lebky v čelovej oblasti s poškodením veľkého mozgu a krvácaním do mozgového tkaniva, ktoré zranenia spôsobili bezprostrednú smrť O. D., následne zakryli krvné stopy na zemi trávou a spoločne telo nebohého O. D. sa pokúšali zakopať do zeme, čo sa im nepodarilo, preto ho vyzliekli donaha a odtiahli ďalej do jarku, následne po ceste naspäť do Slovenskej republiky odhodili na území Rakúska do potoka všetky osobné veci a odevné zvršky nebohého O. D., vrátane vražednej zbrane.

Obvinený M. D. si teda v bode 1/ bez povolenia zadovážil strelnú zbraň a úmyselne poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu ako člen organizovanej skupiny a zadovážením prostriedkov a radou a obvinený J. B. v bode 2/ bez povolenia prechovával strelnú zbraň a iného úmyselne usmrtil ako člen organizovanej skupiny v úmysle získať majetkový prospech.

Obvinenému J. B. bol za tieto trestné činy Krajským súdom v Trenčíne uložený podľa § 219 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. júla 2004, za použitia § 35 ods. 1, § 29 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. júla 2004, výnimočný trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) rokov. Na výkon tohto trestu zaradil obvineného J. B. podľa § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák., účinného do 31. júla 2004, do III. (tretej) nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. bola poškodená V. Š. s nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie.

Proti uvedenému rozsudku Krajského súdu v Trenčíne podal obvinený J. B. prostredníctvom obhajcu Dr. V. Ľ. dovolanie. Samostatne, prostredníctvom toho istého obhajcu, podal dovolanie aj obvinený M. D., ktoré bolo prerokované zvlášť vo veci inej spisovej značky najvyššieho súdu.

Obvinený J. B. podal dovolanie z dôvodu § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., že rozhodnutie súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a tiež z dôvodu § 374 ods. 3 Tr. por., pre konanie na súde prvého stupňa, že vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podstatu dovolacieho dôvodu podľa písm. g/ § 371 ods. 1 Tr. por. videl obvinený J. B. v tom, že svedok J. K., ktorý usvedčoval obvinených a u ktorého bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia, bol v skutočnosti organizátorom celej trestnej činnosti, predovšetkým trestného činu vraždy, pretože mal motiváciu na odstránení poškodeného O. D., ktorého zneužíval ako „bieleho koňa“, lebo na meno poškodeného zakúpil mobilné telefóny a poškodenému boli fakturované vysoké finančné čiastky za telefónne hovory a vznikol mu dlh okolo 40 000 Sk a tvrdením poškodenému, že v rámci exekučného konania by mu mohol mobilný operátor zabaviť dom, ho primäl k predaju jeho rodinného domu s tým, že mu zabezpečí kupca, ktorý od neho on (obvinený J. B.) odkúpil.

Podľa názoru obvineného J. B. bolo svedkovi J. K. v rozpore s ustanovením § 205 ods. 1 poslednej vety Tr. por. dočasne odložené vznesenie obvinenia, pretože voči organizátorovi trestného činu, na objasnení ktorého sa podieľa, nie je možné toto ustanovenie použiť.

Poukázal aj na upravenú časť skutkovej vety rozsudku krajského súdu a jeho odôvodnenie, v ktorom krajský súd vyjadril vyššiu mieru účasti ďalšej osoby, spolu s obvineným M. D., na vražde poškodeného O. D., avšak vyčítal krajskému súdu, že nevyhodnotil výsluch svedka J. K. a konfrontácie s ním ako nezákonné dôkazy.

Zároveň obvinený v dovolaní rozoberal tie dôkazy, ktoré podľa neho majú svedčiť o tom, že svedok J. K. bol organizátorom trestného činu vraždy.

Na základe toho obvinený navrhoval, aby dovolací súd rozsudkom v zmysle § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona z dôvodov § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., lebo rozhodnutie krajského súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne v celom rozsahu a prikázal Krajskému súdu v Trenčíne, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) preskúmal dovolanie obvineného J. B. a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená aj obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Táto skutočnosť musí byť z obsahu spisového materiálu zrejmalá a nemožno ju vyvodzovať na základe toho, že by sa mali inak vyhodnocovať existujúce dôkazy.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Dovolací súd sa zameril na zistenie, či už v konaní pred súdom prvého stupňa boli použité nezákonné dôkazy a či o takéto sa opiera aj rozhodnutie krajského súdu a to z dôvodu uvedeného v dovolaní.

Treba zdôrazniť, že v celom trestnom konaní nebolo bez pochybností ustálené, že by organizátorom trestného činu vraždy bola osoba J. K. Tým, že krajský súd ustálil, že ďalšia osoba (malo ísť o osobu J. K.) sa vo vyššej miere mala podieľať na trestnom čine vraždy, než ako zistil prvostupňový súd, avšak len pokiaľ išlo o priebeh a spôsob usmrtenia poškodeného O. D., nekonštatoval a ani dôkazy tak nevyhodnotil, že by organizátorom mala byť táto ďalšia osoba J. K., vystupujúca v konaní ako svedok. Iba konštatoval, že motivácia činu, ktorá bola správne zistená u obvineného J. B., by mohla byť podobná aj u osoby J. K., ale nemožno ju bez ďalšieho priradovať aj obvinenému M. D., u ktorého krajský súd prekvalifikoval skutok na účastníctvo na trestnom čine vraždy.

Skutkové závery napadnutého rozsudku k danej otázke sú také, že obvinení M. D. a J. B., s ďalšou osobou, pri stretnutí na chate, v blízkosti B., v mesiaci júni 2004, spoločne hovorili o odstránení poškodeného O. D., pričom obvinený M. D. navrhol obvinenému J. B. a ďalšej osobe, vykonanie vraždy v zahraničí a na ten účel zadovážil krátku guľovú zbraň s tlmičom a náboje, ktoré v júni 2004 odovzdal obvinenému J. B.. Motivácia získania majetkového prospechu trestným činom vraždy u obvineného J. B. bola ustálená rozsudkami súdov oboch stupňov. Napokon on mal z trestnej činnosti získať najviac a síce rodinný dom poškodeného a skutkovo bolo ustálené, že za dom nezaplatil celú dohodnutú kúpnu cenu.

Záver o tom, že organizátorom trestného činu vraždy mala byť osoba J. K., predniesol v odvolaní, a rovnako v dovolaní, obvinený J. B.. Z obsahu jeho dovolania je zrejmé, že tento záver urobil na základe odlišného hodnotenia jednotlivých dôkazov, než aké závery z nich vyvodili prvostupňový i odvolací súd. Skutkové závery napadnutého rozsudku sú pre dovolací súd záväzné a nemôže ich meniť.

Dovolací dôvod uplatňovaný obvineným J. B. by bol akceptovateľný jedine ak by bolo nepochybne zistené, že organizátorom trestnej činnosti bola osoba svedka J. K. Takýto nepochybniteľný záver z ničoho nevyplýva. Nebol zrejmý ani v konaní na súde prvého stupňa, ani na odvolacom súde. Preto nemožno urobiť ani záver o tom, že by dôkaz výsluchom svedka J. K., alebo konfrontácie s ním, boli nezákonné.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por., dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

V posudzovanej veci dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. u obvineného J. B. neboli naplnené, a preto na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2011

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová